

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

SOUBOR NÁMĚTŮ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Každý z nás se hned po narození učí poznávat svět. Učíme se pozorovat veškeré dění kolem sebe, nasloucháme mu, cítíme rozdílné vůně, ochutnáváme a zkoušíme se vším zajímavým pro naše smysly manipulovat. Díky našim smyslům – zraku, sluchu, čichu, hmatu, chuti se můžeme věcem nejen přiblížit, ale také vnímat jejich detaily, podobnosti a rozdíly. Tím, že objevujeme během svého života věci kolem sebe, můžeme je pak dále třídit, rozlišovat, srovnávat, pojmenovávat a porozumět jim a stáváme se bohatšími.

Abychom společně poznali svět kolem nás, nabízíme vám soubor námětů a pracovních listů k aktivitám v oblasti smyslové výchovy. Velmi důležité je, aby aktivity probíhaly převážně v přirozeném prostředí a snažili jste se o co největší prožitek, na který je zaměřena nejpodstatnější část. Velmi vhodně lze využít přírodu, pracovat na čerstvém vzduchu za přítomnosti druhých osob, protože společně si „prožít“ hru je pro žáka v ten daný okamžik smysluplné a obohacující.

Nedílnou součástí těchto aktivit je soubor námětů pro interaktivní tabuli. Vzhledem k tomu, že všechny nabízené aktivity nejsou závazné, možnosti kreativity každého pedagoga nejsou omezeny. Každý z vás si může jednotlivé úkoly přizpůsobit věkovým a individuálním zvláštnostem každého žáka.

Naším společným přáním je, aby se Vám s vypracovaným materiálem hezky pracovalo a byl pro Vás inspirací pro další práci s dětmi.

OBSAH

PŘÍRODA

Domácí zvířata, Zvířata ve volné přírodě, Zvířata v zoo	3
Ovoce, Květiny, Zelenina.....	4
Počasi, Podzimní plody, Les.....	5
Pracovní listy.....	6–12

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Domy, Obchod, Třídění odpadů	13
Škola, Pošta, Restaurace.....	14
Zdraví a bezpečnost, Hřiště, Dopravní prostředky.....	15
Pracovní listy.....	16–22

LIDÉ

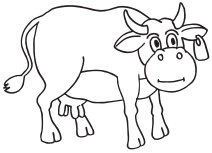
Smysly, Emoce, Pocity.....	23
Lidské postavy, Oblékání, Hygiena	24
Oslavy, Povolání, Zájmy.....	25
Pracovní listy.....	26–32

DOMÁCNOST

Bydlení, Dílna, Pomocníci v domácnosti.....	33
Kuchyně, Spíž, Koupelna	34
Ložnice, Dětský pokoj, Obývací.....	35
Pracovní listy.....	36–42

VOLNÝ ČAS

Koncert, Divadlo, Výlet	43
Počítač, Kino, Nákupy.....	44
Zahrada, Televize, Sport	45
Pracovní listy.....	46–52

DOMÁČÍ ZVÍŘATA

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – poznávání zvířat, procvičování zrakové paměti, umístění obrázků podle pokynu. Omalovánka.

Rozvíjení sluchového vnímání – poznávání hlasu zvířat, přiřazování zvuku k obrázku.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Návštěva zverimexu, útulku, hry s plyšovými hračkami, výroba zvířátka z ruličky toaletního papíru.

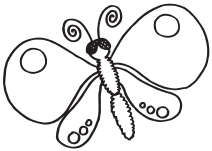
Rozvíjení hmatového vnímání – poznávání povrchů. Hlazení plyšových zvířátek, vyrábění zvířátek polepováním ruličky toaletního papíru různými druhy materiálů (vlna, vata, provázek...).

Rozvíjení čichového vnímání – poznávání vůní a pachů. Co cítíme ve zverimexu?

Rozvíjení chuťového vnímání – poznávání chutí potravin. Čím se krmí zvířata? Ochutnávka mrkve, zrní, kukuřice, salátu.

HRA

Sluchová hra Kdo jsem? Žák napodobuje hlas zvířete. Ostatní hádají, jaké zvíře slyší.

ZVÍŘATA VE VOLNÉ PŘÍRODĚ

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – poznávání zvířat, třídění a přiřazování obrázku do celku. Omalovánka.

Rozvíjení sluchového vnímání – poznávání zvuků v přírodě.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Vycházka na zahradu, do parku, s pozorováním, co se děje v trávě a ve vzduchu.

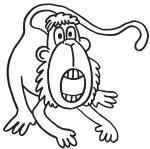
Rozvíjení hmatového vnímání – poznávání předmětů hmatem s využitím zraku, rozlišování tvrdé – měkké, studené – teplé. Dotýkání se hlíny, stromů, trávy, rostlin.

Rozvíjení čichového vnímání – poznávání vůní. Přivonění si k zemi, ke kůře stromu, k rostlině.

Rozvíjení chuťového vnímání – rozlišování chutí nápojů, sladké – kyselé. Co pijí zvířata? Ochutnávka vody, mléka, šťávy.

HRA

Sluchová hra Ptáčku zazpívej! Žák si zakryje oči. Jeden z ostatních žáků začne na pokyn pípat. Žák se zakrytýma očima se snaží poznat hlas spolužáka.

ZVÍŘATA V ZOO

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – poznávání zvířat, rozvoj zrakové paměti, přiřazování. Omalovánka.

Rozvíjení sluchového vnímání – poznávání hlasů zvířat, přiřazování zvuku k obrázku.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Výlet do ZOO, hra s plyšovými zvířaty.

Rozvíjení hmatového vnímání – poznávání povrchu těla zvířat. Hlazení zvířat v dětském koutku v zoo, hlazení plyšových hraček.

Rozvíjení čichového vnímání – rozlišování pachů a vůní. Co cítíme v zoo?

Rozvíjení chuťového vnímání – rozlišování chutí, sladké – hořké. Čím se neživí zvířata? Ochutnávka čokolády, zmrzliny.

HRA

Pohybová hra Na zvířata. Žáci vyjadřují pohybem a zvukem jednotlivá jmenovaná zvířata.

OVOCE

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – rozlišování barev, přiřazování stejných obrázků. Omalovánka.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Nakupování jednotlivých druhů ovoce, ochutnávky.

Rozvíjení hmatového vnímání – rozlišování ovoce podle hmatu. Vydávání ovoce z košíku.

Rozvíjení čichového vnímání – poznávání ovoce podle vůně. Čichání k nakrájenému ovoci.

Rozvíjení chuťového vnímání – rozlišování chutí ovoce, sladké – kyselé. Ochutnávka kousků ovoce.

Rozvíjení sluchového vnímání – poslech zvuku při kousání ovoce, kousání do měkkého (banán), do tvrdého (jablko).

HRA

Zraková hra Co je to? Žák vydává ovoce z košíku a ostatní hádají, jaké ovoce má v ruce.

KVĚTINY

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – poznávání květin, třídění. Omalovánka.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Vycházka na louku, návštěva květinářství, zalévání květin.

Rozvíjení hmatového vnímání – poznávání vlastností povrchu rostliny. Zalévání květin.

Rozvíjení čichového vnímání – poznávání vůní. Přivonění si k rostlinám.

Rozvíjení chuťového vnímání – poznávání chuti nápoje. Co potřebuje kytička k růstu? Co z toho lze ochutnat? Ochutnávka vody.

Rozvíjení sluchového vnímání – poslech zvuků přírody na louce. Pískání na stoněk pampelišky.

HRA

Pohybová hra Zahradník. Zpíváme písničku „Šel zahradník do zahrady s motykou.“ Slova písničky doprovázíme pohybem.

ZELENINA

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – rozvoj zrakové paměti, třídění. Omalovánka.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Založení vlastního záhonu, setí semínek rozmanitých druhů zeleniny, pozorování růstu až po sklizeň, zalévání, pletí.

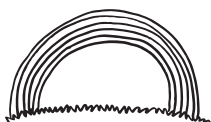
Rozvíjení hmatového vnímání – stimulace rukou pomocí semen hrachu a fazolí – prohrabování a třídění do nádob.

Rozvíjení čichového vnímání – rozeznávání vůní jednotlivých druhů vypěstované zeleniny.

Rozvíjení chuťového vnímání – ochutnávka zeleninového salátu z vlastní zahrádky.

HRA

Pohybová hra O veliké mrkvi. Dramatizace na motivy pohádky O veliké řepě.

POČASÍ

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – poznávání obrázků k tématu počasí. Omalovánka.

Rozvíjení sluchového vnímání – poznávání zvuků způsobených změnami v počasí.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Pozorování změn počasí, dávání těchto změn do souvislostí (obtisk mokré ruky uschne na slunci), pozorování oblohy dalekohledem přes barevná sklíčka.

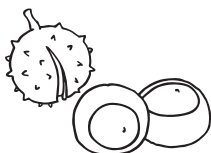
Rozvíjení zrakového vnímání – prohlížení oblohy dalekohledem, krasohledem, přes barevná sklíčka. Pozorování ohýbání stromů způsobené větrem, poletující sáček ve větru.

Rozvíjení hmatového vnímání – výroba krasohledu z cívky od nitě a barevných fólií.

Rozvíjení čichového vnímání – vůně přírody po dešti.

HRA

Zraková hra Hledej duhu. Učitel rozstříkuje hadicí vodu proti slunci, žáci hledají duhu.

PODZIMNÍ PLODY

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – cvičení zrakové paměti. Omalovánka.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Vycházka do parku, do lesa, sběr přírodnin.

Rozvíjení hmatového vnímání – sběr a třídění přírodnin (šípek, jeřabiny, kaštan, žalud).

Vytváření obrazců, zvířátek z nasbíraného materiálu.

Rozvíjení chuťového vnímání – ochutnávka šípkového čaje na paloučku v lese.

Rozvíjení sluchového vnímání – poslech zvuků plodů uzavřených v plastové láhvi, např. chrastítka z jeřabin.

HRA

Pohybová hra Víly a skřítkové. Schovávána v lese.

LES

PROGRAM NA INTERAKTIVNÍ TABULI

Rozvíjení zrakového vnímání – procvičování zrakové paměti, třídění. Omalovánka.

PROŽITKOVÉ AKTIVITY

Vycházka do lesa.

Rozvíjení chuťového vnímání – rozlišování chutí sladké – kyselé. Ochutnávka různých druhů marmelád, čerstvých plodů lesa.

Rozvíjení hmatového vnímání – trhání lesních plodů do hrníčku, sbírání šišek do košíku, hlazení mechu.

Rozvíjení sluchového vnímání – poslech zvuků lesa, šumění větru ve větvích, zpěv ptáků.

Uvědomění si tichého a klidného prostředí lesa a rušného prostředí ulice.

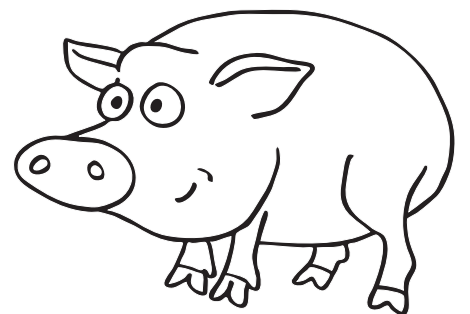
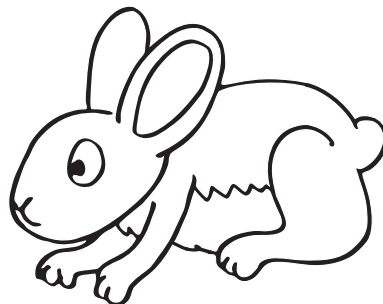
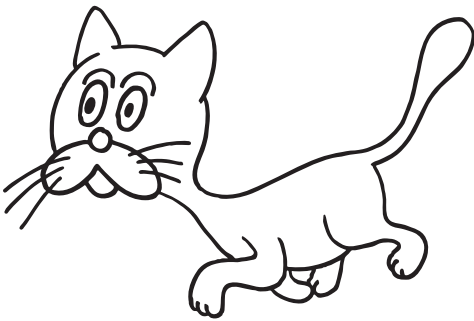
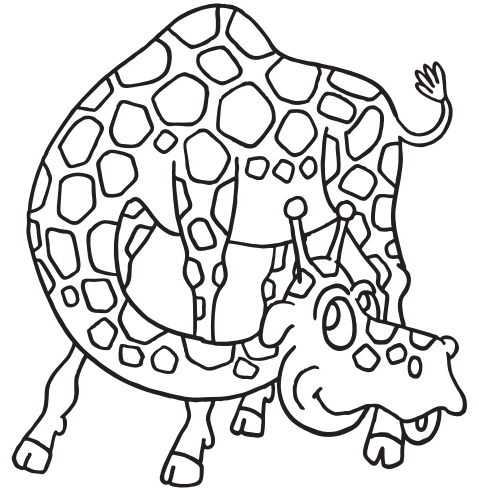
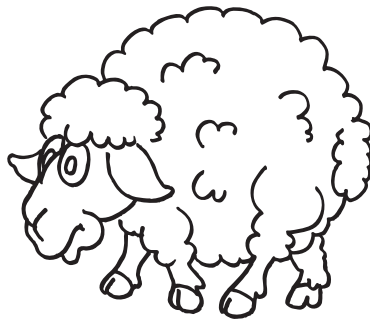
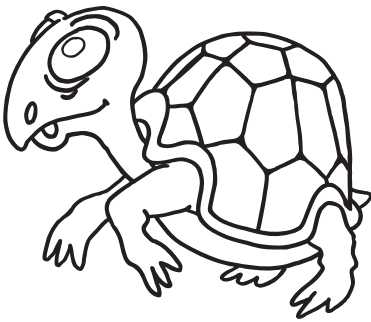
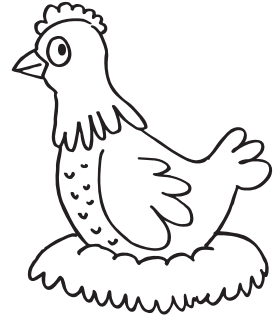
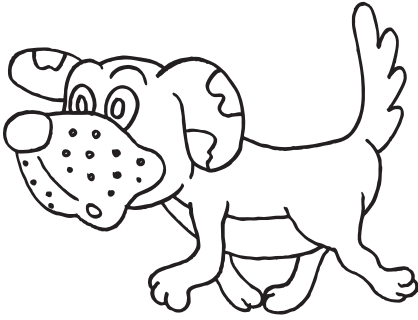
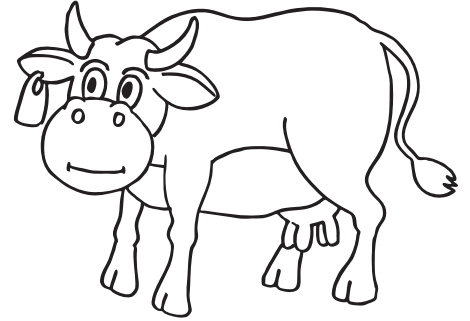
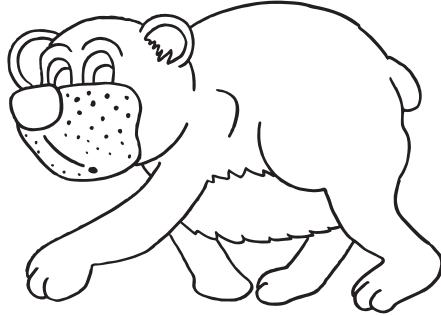
Rozvíjení čichového vnímání – vnímání vůní lesa – houby, jehličí.

HRA

Pohybová hra Veverky a kuny. Kdo nejdříve nasbírá košík plný šišek?

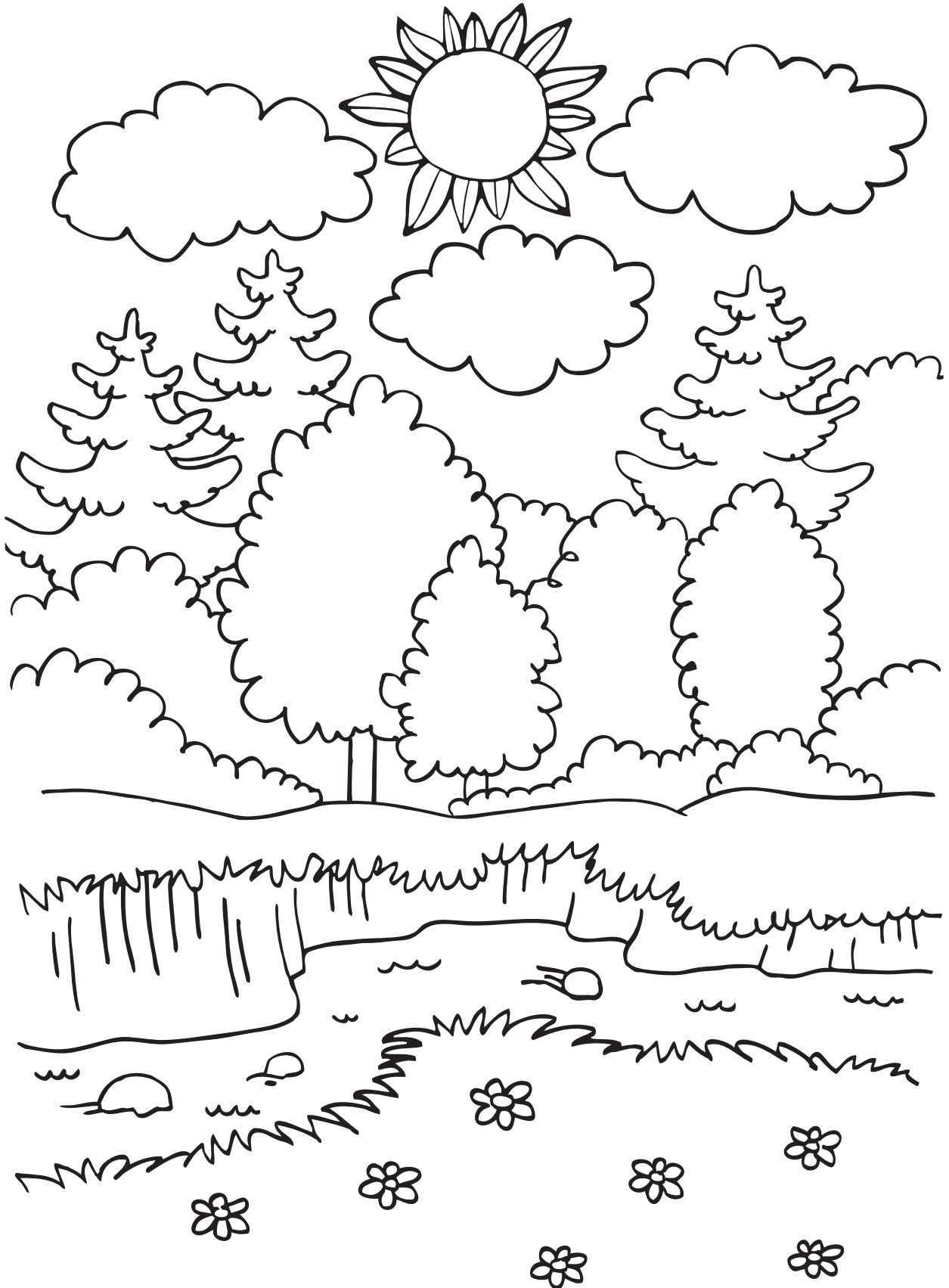
Čím se krmí zvířata? Nakresli zrní kolem zvířátka, které má zobák.
Do červené bubliny označ zvířata, která nemají kůži pokrytou peřím.
Vybarvi zvířátka, která bys chtěl mít doma.

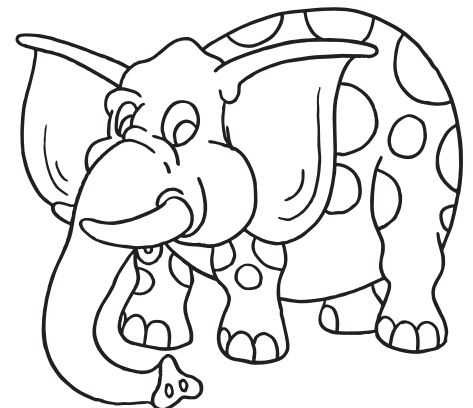
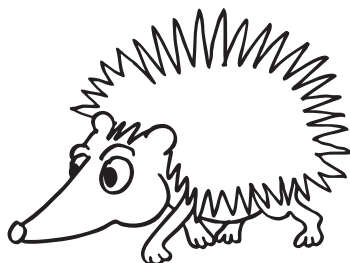
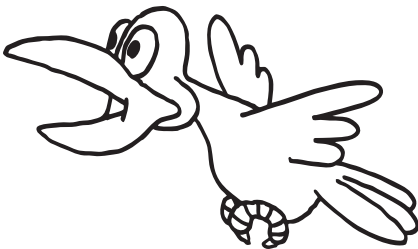
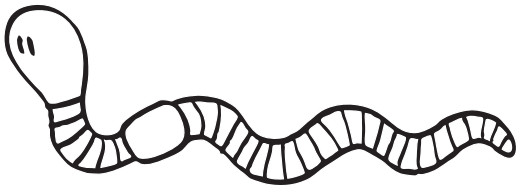
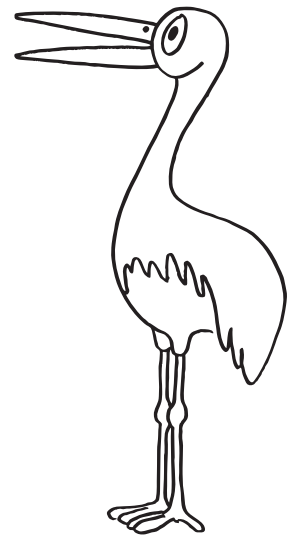
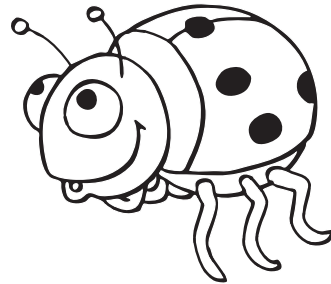
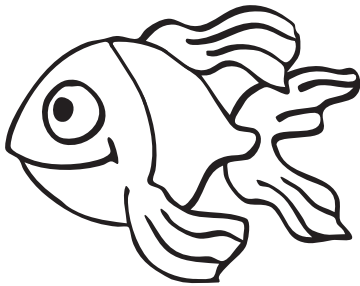
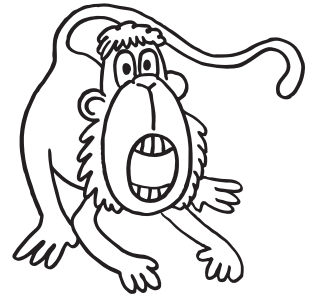
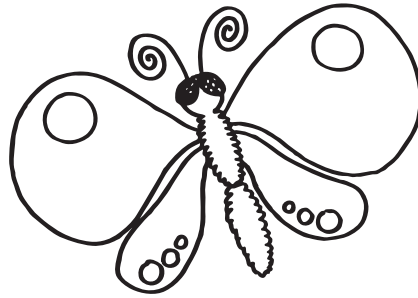
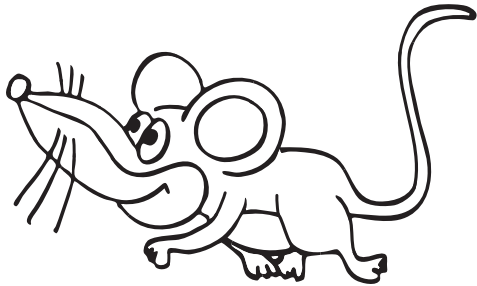
Popletený obrázek. Ze strany 8 vyber, vystřihni a dolep pět zvířátek, která nepatří do daného prostředí (létající ježek). Celý obrázek vybarvi.

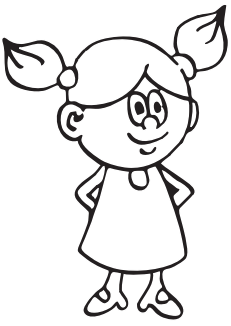

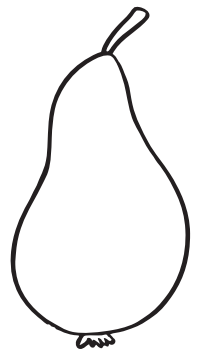
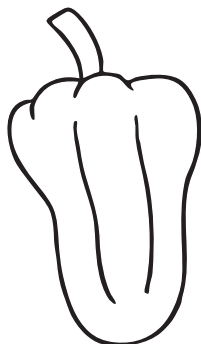
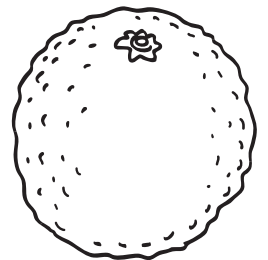
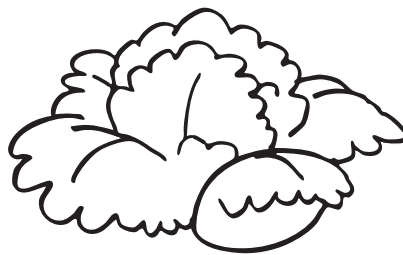
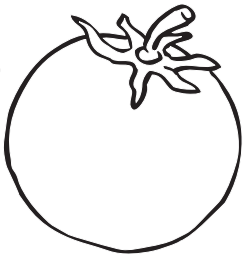
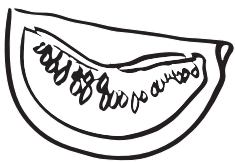
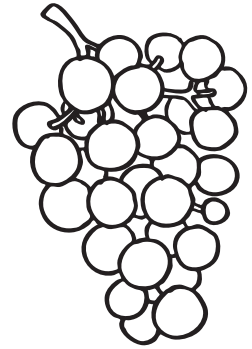
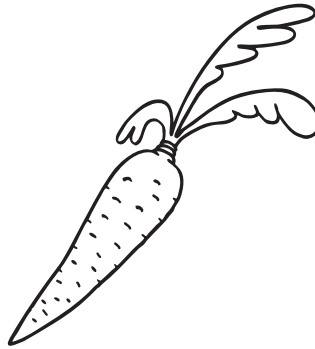
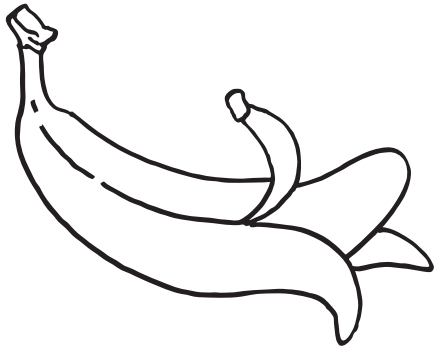
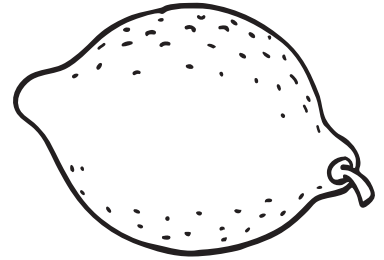
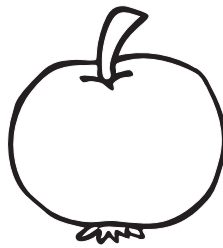
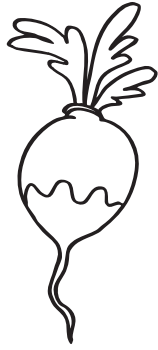
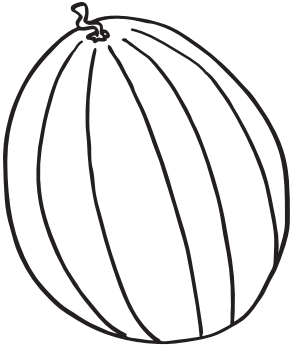

Pojmenuj a vybarvi zvířata na obrázku.
Zakroužkuj ta, která utekla ze zoologické zahrady.
Podtrhni zvířata, která nemají zuby.

Vyber zeleninu, která by ti chutnala v zeleninovém salátu.
Označ ovoce, ze kterého bychom si mohli připravit lahodnou šťávu.

Modrou pastelkou označ květiny. Zelenou pastelkou spoj plody, které rostou na stromě a na keři. Ke svému růstu potřebují rostliny sluníčko. Domaluj ho do obrázku.

